

## זתחיינה את הילדים' – ימי השוכני"ם

**שמות א' –** "ואלה שמות בני ישראל.. ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים.. ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אתם.. הבה נתחכמה לו פן ירבה.. וכאשר יענו אתו כן ירבה וכן יפרץ ויקצו מפני בני ישראל. ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך.. ויאמר מלך מצרים למילדת העברית אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה. ויאמר בילדכן את העבריות וראיתן על האבנים אם בן הוא והמתן אתו ואם בת הוא וחיה. ותיראן המילדת את האלהים ולא עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיינ את הילדים.. ותאמרן המילדת אל פרעה כי לא כנשים המצרית העברית כי חיות הנה בטרם תבוא אלהן המילדת.. ויצו פרעה.. כל הבן הילוד היארה תשליכהו".

**רבי חיים פלטיאל -** שמעתי שלכך לא היה שבט לוי מרובה באוכלוסין לפי שכתוב וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ ועבודת פרך לא הייתה מוטלת על שבט לוי לכך לא היה פרה ורבה כמו האחרים.

**אור החיים הקדוש -** מה יערב נעימות הכתוב על פי מה שכתב בזוהר (ח"ב צ"ה ב) בפסוק (קהלת ח') עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, כי באמצעות העיני והצרות תתברר בחינת הטוב מהרע ותסמך אל חלק הטוב ותתברר בחינת הרע מחלק הטוב ותסמך אל בחינת הרע, וב' פרטים אלו רמוזים באומרו לרע לו והוא עצמו שאמר הכתוב וכאשר יענו אותו כן כשיעור העיני היו מוציאים ומבררים חלק הטוב ומתרבה חלק הטוב וכן יפרוץ. או ירמוז וכן יפרוץ שהיה נפרץ ממנו חלק הרע שהיה דבוק בו, והוא הצירוף אשר צרף ה' אותם בכור הברזל במצרים.

**יחזקאל טז' –** "ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיך ואמר לך בדמיך חיי" ואמר לך בדמיך חיי".

**רש"י -** לפי שבדם פסח ודם מילה נגאלו.

**רד"ק -** מתגואלת בדמי הלידה והמשל שהיו מתבוססים בטיט והוא החמר שהיו עושים ממנו הלבנים ולא היה להם פנאי לנקות עצמן ממנו כי תמיד היו מכריחי' אותם לעשות הלבנים יום יום לא ישבותו. בדמיך חיי - לא תראו שתמותו מתוך כובד העבודה הזאת אלא עם כל זה הטנף והלכלוך וכובד העבוד' תחיו ותרבו כצמח השדה.

**ילקוט שמעוני רות תרו' –** 'יתן ה' את האשה', א"ר אחא כל הנושא אשה כשרה כאלו קיים כל התורה מראש ועד סוף, ועליו הוא אומר אשתך כגפן פוריה, לפיכך נכתבה אשת חיל מאל"ף ועד תי"ו, ואין הדורות נגאלים אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור, שנאמר זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל, לבני ישראל אין כתיב כאן אלא לבית ישראל.

**שיר השירים ח' –** "תחת התפוח עוררתך שמה חבלתך אמך שמה חבלה ילדתך".

**סוטה יא: -** דרש רב עזריאל: בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים.. וכיון שמתעברות באות לבתיהם; וכיון שמגיע זמן מולדיהן, הולכות ויולדות בשדה תחת התפוח.

**תורה תמימה -** דלרגלי גזירת פרעה מהשלכת הזכרים הילודים ליאור פרשו הגברים עצמן מפו"ר, שלא רצו ללדת לריק, אך הנשים היתה עוז בטחונן בה' שבדאי יראה להם נס ולכן השתדלו להזקק וכיון שהגיע זמן הולדתן לא רצו ללדת בעיר, כדי שלא ירגישו המצרים.. הלכו וילדו בשדה.

## שמות ב' - "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי"

**ילקוט שמעוני שמות קסה' -** להיכן הלך? שהלך בעצת בתו. תנא עמרם גדול הדור היה כיון שראה שאמר פרעה כל הבן הילוד אמר לשואו אנו עמלים. עמד וגרש את אשתו עמדו כולן וגרשו את נשותיהן א"ל בתו אבא גזרתך קשה [משל פרעה] שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ואתה גוזר על הזכרים ועל הנקבות. פרעה לא גזר אלא בעוה"ז ואתה גזרת בעולם הזה ובעולם הבא. פרעה רשע הוא, ספק מתקיימת גזרתו ספק אינה מתקיימת ואתה צדיק וגזרתך מתקיימת שנאמר ותגזר אומר ויקם לך, עמד והחזיר את אשתו עמדו כולן והחזירו את נשותיהן.

**סוטה יא: -** דתניא: שפרה - זו יוכבד, ולמה נקרא שמה שפרה? שמשפרת את הולד; דבר אחר: שפרה - שפרו ורבו ישראל בימיה. פועה - זו מרים, ולמה נקרא שמה פועה? שהיתה פועה (ומוציאה את הולד); דבר אחר: פועה - שהיתה פועה ברוח הקודש, ואומרת: עתידה אמי שתלד בן שמושיע את ישראל.

**ישעיהו ב', ו' -** 'ובילדי נכרים ישפיקו'. עיין רש"י ומצודות שם.

**אורות הקודש ג' פרישות לט' -** קשר הברית והטוב העולמי. מובן הדבר, שההשקפה הפסימית בעולם, שהיא נאותה לירידה מוסרית, היא נותנת כח דוחף להנתקתה של תאוצת המין מן האידיאליות, שכיון שהמציאות בכללה היא רעה רבה, איך יהיה אידיאל להרבות יצורים אומללים. ולפי זה לכל הנטיה כולה אין שורש באידיאל, רק התפרצות התאוה היא שעושה את דרכה. לא כן היא השקפת הטוב העולמי, ההשקפה האופטימית, של 'וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד', היא נותנת מקום לאידיאליות להתפשט גם על הנטיה המינית. ואם ירד טבע הבשר ויצר לב האדם עד כדי התפתחותה של הערלה, הנה יסול לו האדם את דרכו האצילית בתיקון ברית קודש, על ידי המילה, ואז ימצא את כל כחותיו נטויים למטרה כללית אידיאלית קדושה, ומבשרו יחזה א-לו-ה, ויקדש את קדוש ישראל, ד' אחד.

**ברכות ו: -** ואמר רבי חלבו אמר רב הונא: כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו - עובר בחמשה קולות.. ואם משמחו מה שכרו? - אמר רבי יהושע בן לוי: זוכה לתורה.. רבי אבהו אמר: כאילו הקריב תודה.. רב נחמן בר יצחק אמר: כאילו בנה אחת מחורבות ירושלים.

**עין איה ברכות פ"א סב' -** התודה באה להודות על הטוב הבא ע"י גלגולי סבות רעות. השמחה שאחרי הפחד והסכנה, שעצם השמחה היא דבר טוב, ולא יצויר היותה כ"א בהקדמת הרע, כמ"ש חז"ל אלולי שישבתי בחושך לא הי' ד' אור לי. ע"כ אף שנח לו לאדם שלא נברא מצד ההרפתקאות שרבו עליו, הגשמיות והרוחניות. אבל סוף כל סוף השלמות בטוח, והכל מתוקן לסעודה. ע"כ לעתיד יראה יד ד' שהכל לטובה, וכי כל הרעות הכינו את הטוב האמיתי, לא תהי' תודה בטלה, שרק ע"פ התודה מכירים אנו את צורך הרע לשלמות הטוב, ע"כ בא בו גם חמץ, מה שא"כ בכל הקרבנות, שהחמץ מורה על הרע והקלקול. ע"כ המשמח חתן ומודה בבטחון השלמות האנושי, הוא כאילו הקריב תודה.

**עין איה ברכות פ"א סג' -** הוסיף לבאר, כי כמו שהשלמות האנושי הוא מובטח, כמו כן שלמות עמנו עם ד' מובטחת היא, כי א"א זה בלא זה. כי לאור גויים נוצרנו דוקא אנו, עם ד' כרותי בריתו. א"כ המאמין בתעודת האדם ושמח בו, אע"פ שלפי המצב הנוכחי אין לשמח הרבה, מאמין ג"כ בבנין ירושלים.

**אורות הקודש ג' שס' -** הבאים אל הקודש. רוח הנעורים הסוער, המתעורר בעוז ובגבורה, עם רוח הזקנה המסודר, המלא כובד ראש וזהירות, יחד מתאגדים לאגודה לפעול פעולתם בחיים, הרוחניים והגשמיים, להחיש ישועה, ולהעשות בסיס לצמח ד', עריכת נר לבן ישי משיח ד', רוח אפינו, אשר בא יבואו אלינו שניהם יחד, אליהו הנביא עם משיח בן דוד.